

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie ze skargi J.K.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego

w K. z dnia 20 września 2018 r., sygn. akt IV Ca (...),

w sprawie z powództwa J.K.

przeciwko Gminie K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 listopada 2019 r.,

1) odrzuca skargę;

**2) zasądza od skarżącej J.K. na rzecz pozwanej Gminy K.
kwotę 900 (dziewięćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
przed Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Skarżąca J.K., na podstawie art. 424¹ § 1 k.p.c., domagała się stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 20 września 2018 r. (sygn. akt IV Ca (...)) wydanego w sprawie o zapłatę.

W uzasadnieniu wniesionego środka zaskarżenia skarżąca powołała się na naruszenie przez Sąd Okręgowy w K. przepisów prawa materialnego (art. 415 w zw. z art. 416 k.c. oraz art. 20 pkt 4, 10, 11 i 14 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych) oraz przepisów postępowania, tj. art. 328 § 2 w zw. z art. 233 § 1 i art. 382 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku jest nadzwyczajnym środkiem prawnym pozwalającym na zakwestionowanie orzeczeń, których wydanie stało się źródłem szkody, a które równocześnie pozostają w oczywisty i rażący sposób sprzeczne z prawem. Podstawę uwzględnienia skargi stanowić może wadliwość orzeczenia o zasadniczym i ewidentnym charakterze, nie zaś każdy, nawet marginalny czy wątpliwy, wypadek jego sprzeczności z prawem (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 października 2014 r., V CNP 15/14, nie publ. oraz z dnia 16 czerwca 2015 r., IV CNP 72/14, nie publ.). Równocześnie, skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku posiada ściśle określony cel - służąc uzyskaniu prejudykatu w rozumieniu art. 417¹ § 2 k.c., niezbędnego do dochodzenia odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa w odrębnym postępowaniu.

Zarysowana powyżej szczególna funkcja skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia w polskim systemie prawa determinuje postrzeganie tego środka zaskarżenia jako środka prawnego o ściśle sformalizowanym charakterze. Wiąże się to z kreowaniem po stronie podmiotów skarżących obowiązku ścisłego wykazania przesłanek dopuszczalności skargi określonych w art. 424¹ § 1 k.p.c. oraz spełnienia wymagań skargi, które zostały wyróżnione w art. 424⁵ § 1 k.p.c. Skarga o stwierdzenie niezgodności prawomocnego orzeczenia z prawem powinna zatem zawierać oznaczenie orzeczenia, od którego została wniesiona ze wskazaniem w jakiej części zostało zaskarżone, przytoczenie jej podstaw i ich uzasadnienie, wskazanie przepisu prawa, z którym orzeczenie to jest niezgodne, uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy, wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe oraz wniosek o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem. Zachowanie powyższych wymagań konstrukcyjnych skargi podlega przy tym badaniu przez Sąd Najwyższy przy wniesieniu skargi, zaś uchybienie tym wymaganiom nie podlega sanowaniu i skutkuje odrzuceniem skargi a limine (art. 424⁸ § 1 k.p.c.). Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie wyjaśnił, iż powyższe wymagania konstrukcyjne powinny być spełnione w sposób kumulatywny, a nadto

że każde z nich ma charakter samoistny i powinno spełnione samodzielnie, niezależnie od innych (postanowienia z dnia 20 lipca 2005 r., IV CNP 1/05, nie publ. oraz z dnia 7 sierpnia 2012 r., III CNP 14/12, nie publ.).

Mając powyższe na względzie stwierdzić należy, że nie zostało spełnione przez skarżącą wymaganie określone w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., tj. wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Dążąc do realizacji powyższego wymagania formalnego w uzasadnieniu wniesionego środka zaskarżenia wskazano, że w odniesieniu do wyroku Sądu Okręgowego z dnia 20 września 2018 r. nie istniały podstawy do jego wzruszenia, gdyż w sprawie wniesienie skargi kasacyjnej nie było dopuszczalne ze względu na przedmiot sporu (art. 398² § 2 pkt 1 k.p.c.), nie zachodziły również podstawy do żądania wznowienia postępowania oraz pozbawienia wyroku wykonalności w trybie powództwa przeciwegzekucyjnego (s. 3-4 uzasadnienia skargi).

Zaznaczyć należy, że zawarte w uzasadnieniu skargi stanowisko skarżącej w kwestii dopuszczalności wzruszenia orzeczenia objętego zaskarżeniem pomija okoliczność, iż w dniu 3 kwietnia 2018 r., a więc przed wniesieniem skargi, do polskiego systemu prawnego wprowadzono kolejny nadzwyczajny środek zaskarżenia, tj. skargę nadzwyczajną, której celem jest eliminacja prawomocnych orzeczeń naruszających zasady lub wolności i prawa człowieka i obywatela określone w Konstytucji albo w sposób rażąco naruszających prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie (art. 89 i nast. ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, tekst jedn. Dz.U. z 2019 r., poz. 825 - dalej „ustawa o SN”). Ze względu na to, że uwzględnienie skargi nadzwyczajnej - zgodnie z art. 398¹⁵ i 398¹⁶ k.p.c. w związku z art. 95 ustawy o SN - prowadzi do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania albo do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i orzeczenia na nowo co do istoty sprawy, a więc do eliminacji przyczyny „szkody judykacyjnej”, to dla spełnienia wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. koniecznym było również odniesienie się przez skarżącą, czy wzruszenie zaskarżonego wyroku nie jest możliwe w wyniku wniesienia skargi nadzwyczajnej (por. postanowienia Sądu

Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2018 r., III CNP 9/18, nie publ., z dnia 6 listopada 2018 r., II CNP 17/18, nie publ.). Brak tego elementu w skardze kasacyjnej przesądza, że nie zostało spełnione wymaganie określone w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.

Z tej przyczyny wniesiona skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia podlegała odrzuceniu na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.

W przedmiocie kosztów postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99, 108 § 1 i 391 § 1, 398²¹ i 424¹² k.p.c. oraz przepisów § 10 ust. 5 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265).

as]

aj